
Kven – kva – kvifor om lokal klimatilpassing

Ved Carlo Aall



Digital innleiing under oppstartmøte for KS Kommunenettnettverk om klimatilpassing - Sogndal 10.2.2022

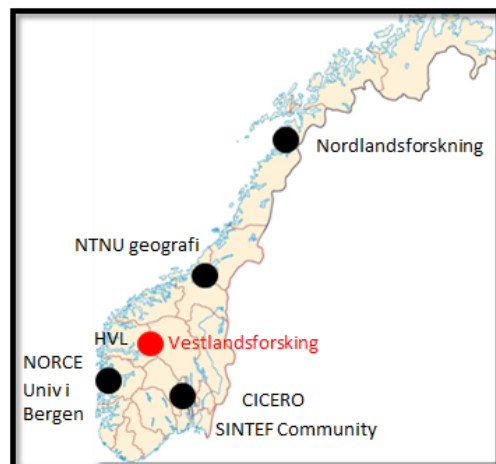
Noradapt www.noradapt.info

Visjon: Forske på og for ei klimatilpassing som ikkje er i konflikt med dei andre berekraftmåla

Arbeidsområde

Forskning Regionalt forskingsfond, Noregs forskingsråd, EU-forskning	Formidling Informasjon, «train-the-trainers», kurs og kompetanseutvikling, populærvitskapeleg publisering
Utvikling Næringsutvikling, utgreiingar, forsøksverksemd med brukarar	Undervisning Utvikle læremiddel, kurs og undervisning på høgskule- og universitetsnivå

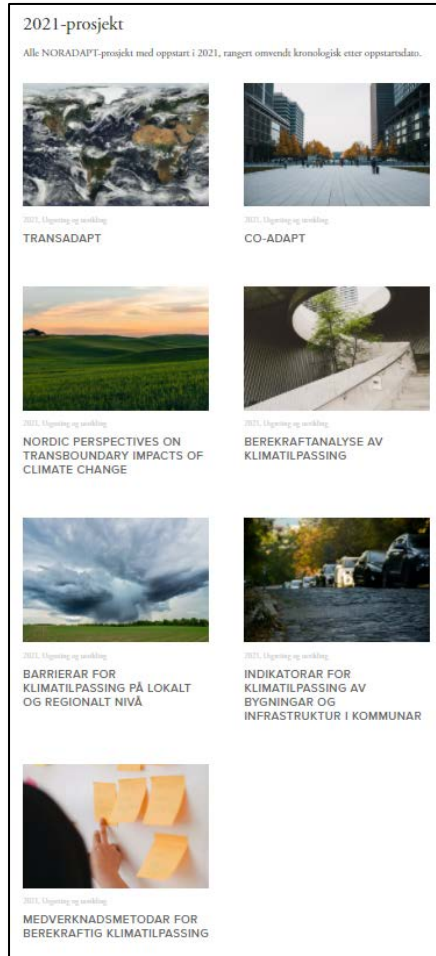
Partnarar



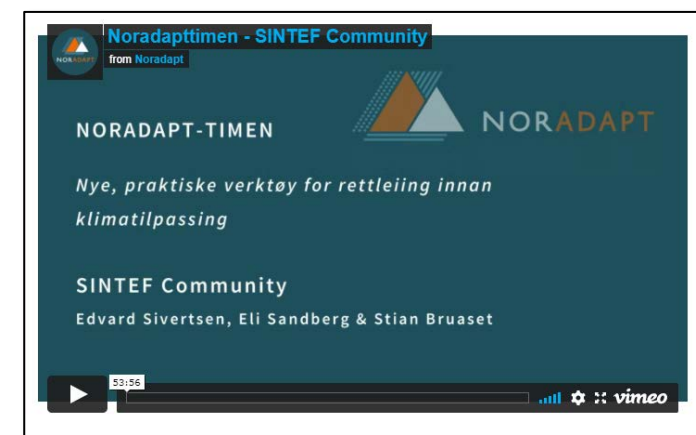
Formidlingskanalar



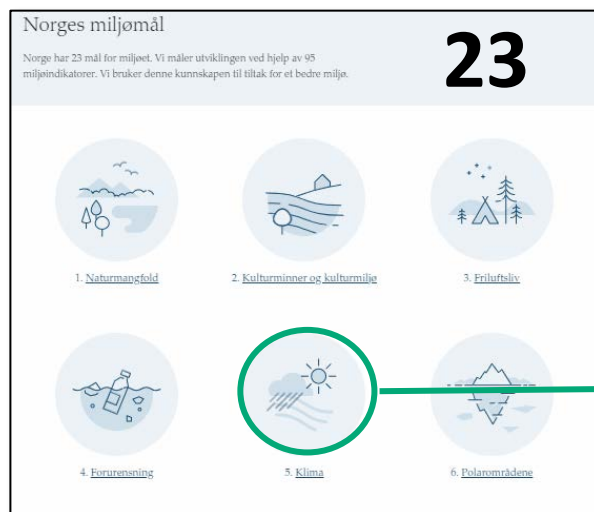
Prosjekt



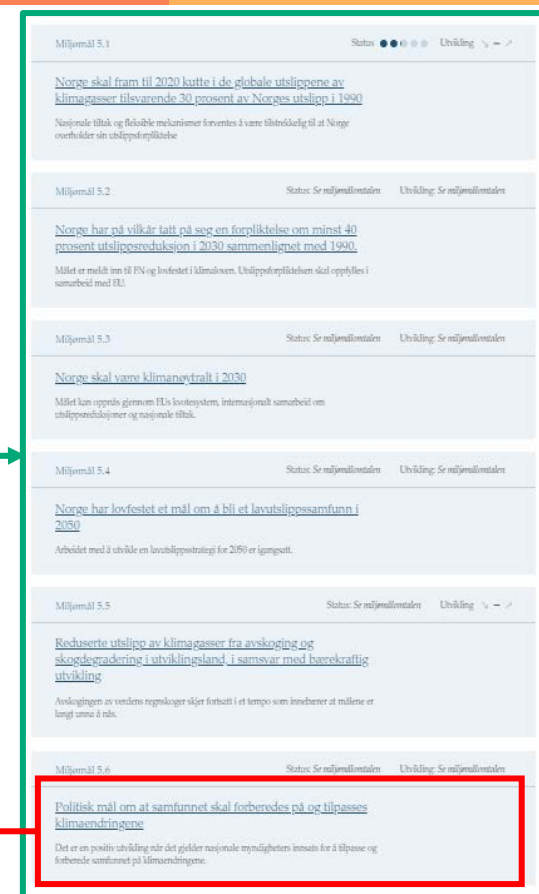
Tenester



Klimatilpassing i den nasjonale miljøpolitikken



Klima eitt av 23 mål



Klimatilpassing
eitt av 6
klimamål

Finnes inga
offisielle
indikatorar for
«klimatilpassing»

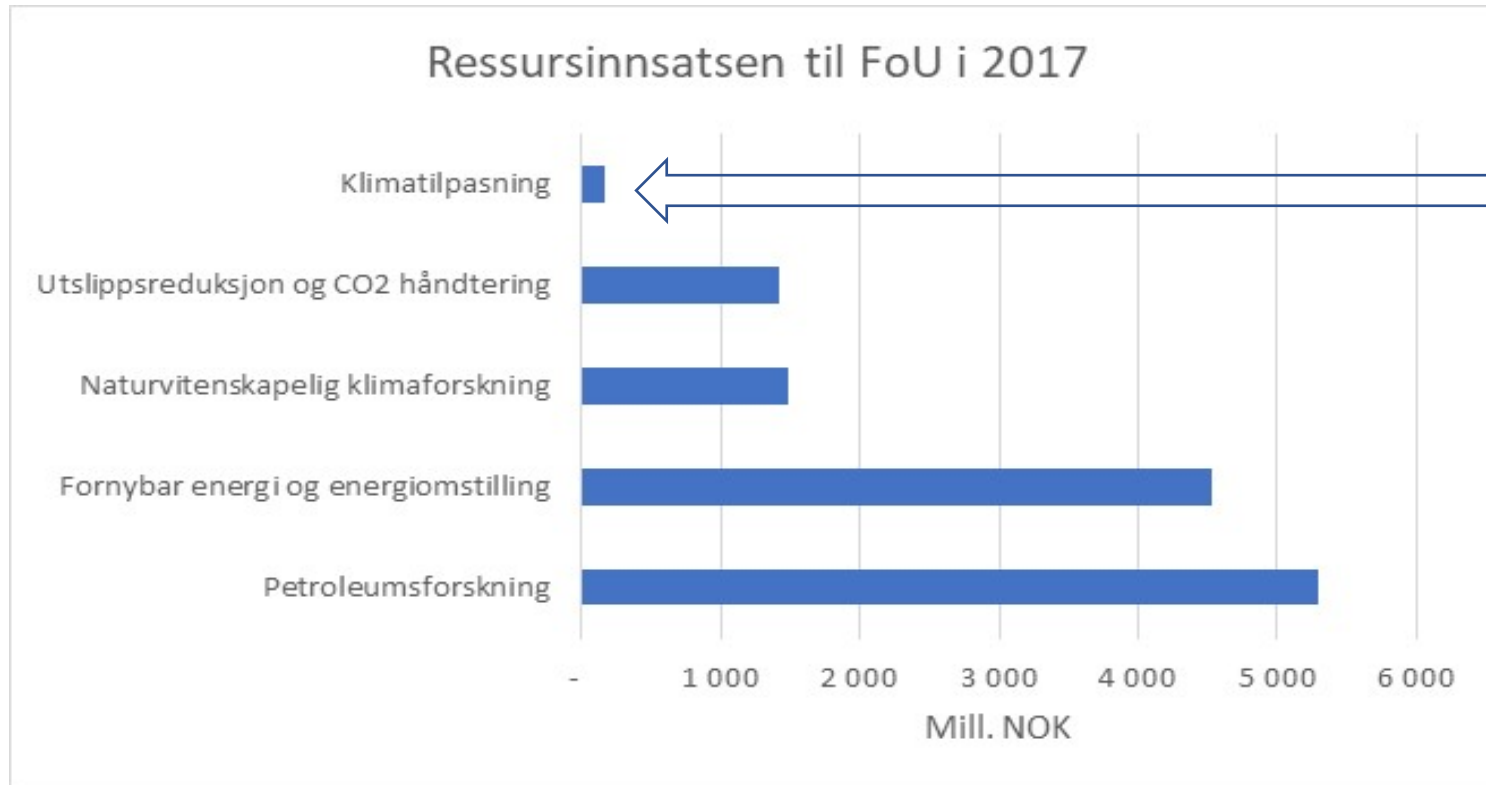
< [Miljømål 5.6](#) | Miljøindikator 5.6.1

Status for innarbeiding av rutiner, tiltak, strategier og virkemidler knyttet til klimatilpassing i sentrale sektorer

Framgang i arbeidet med klimatilpassing

Status: Ikke mulig å beregne Utvikling: Positiv

..og i den nasjonale forskingspolitikken

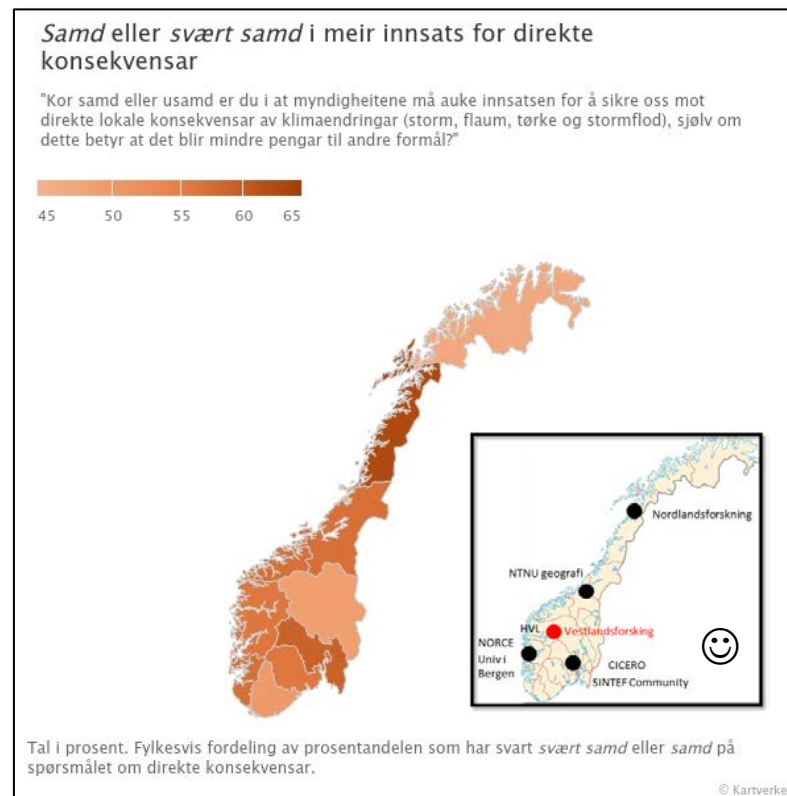
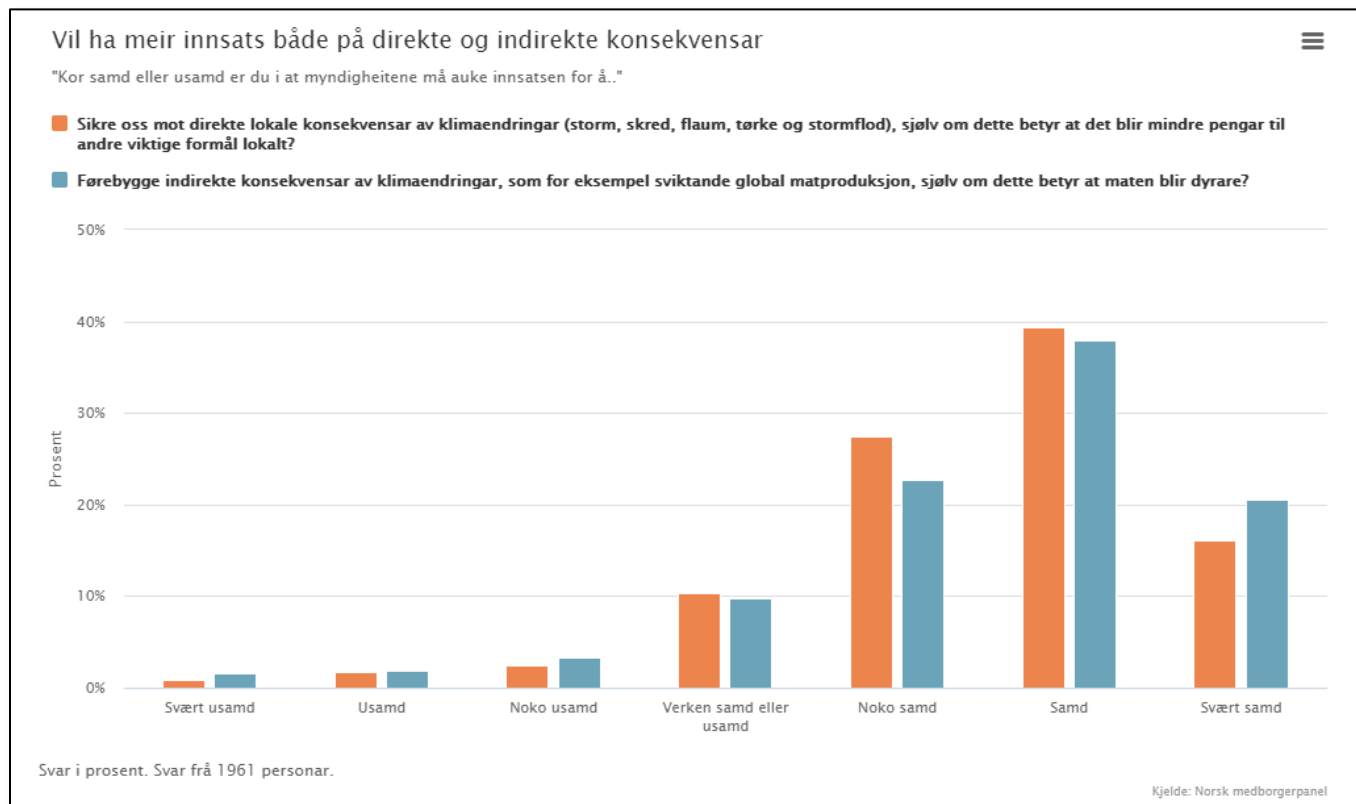


2,28 %

Auka til 2,34 % med Noradapt!

Kjelde: Rørstad mfl (2019): Ressursinnsatsen til FoU innenfor tematiske områder i 2017. Rapport 2019:11. Oslo: NIFU.

Men folk flest vil ha meir klimatilpassing!



«Over 80 prosent vil ha auka innsats på klimatilpassing, sjølv om det betyr dyrare mat og mindre pengar til andre ting»
Kjelde: Norsk klimamonitor (<https://klimamonitor.no/publikasjoner/fire-av-fem-meiner-me-gjer-for-lite>)

Kva klimaverknader er på dagsorden i kommunane?

Kommunene bekymret for virkninger av klimaendringer knyttet til vann

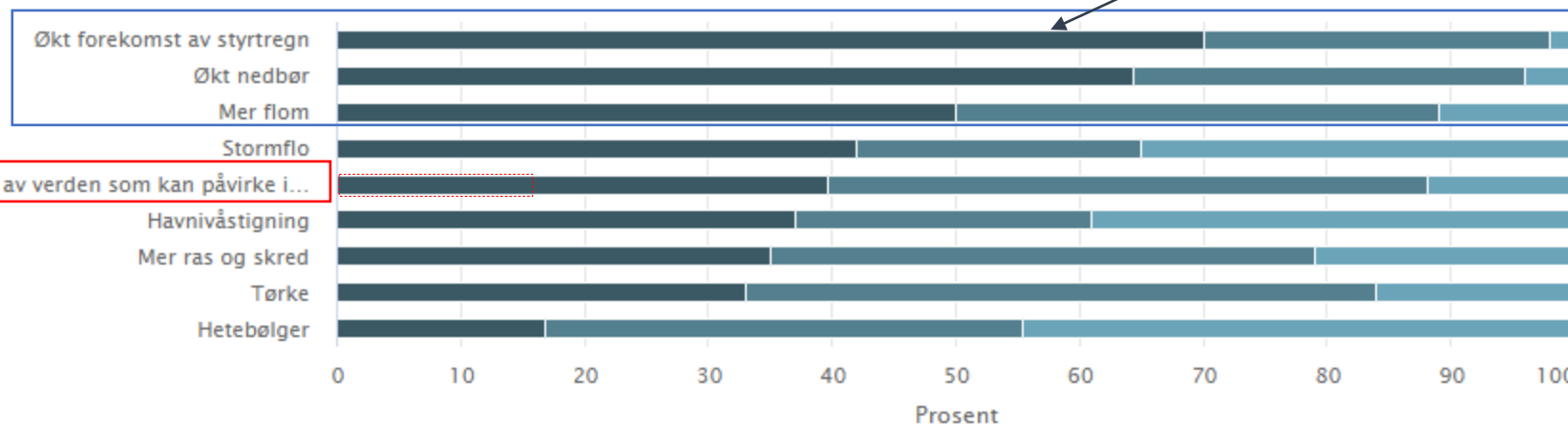
"I hvilken grad anser dere at kommunen vil bli påvirket av ulike sider ved og virkninger av klimaendringer?"

■ Liten grad ■ Noen grad ■ Stor grad

70%!

Klimaendringer i andre deler av verden som kan påvirke i...

Aukar mest
(3-dobling sidan 2017)



Vann på avveie
det kommunene
er mest opptatt av
og arbeider mest
med

Svar i prosent. 0–22 svarte vet ikke. Disse svarene er ekskludert fra grafen. Svarene svært stor grad og stor grad er slått sammen til stor grad, og liten grad og ingen grad er slått sammen til liten grad. Tall svar: 142.

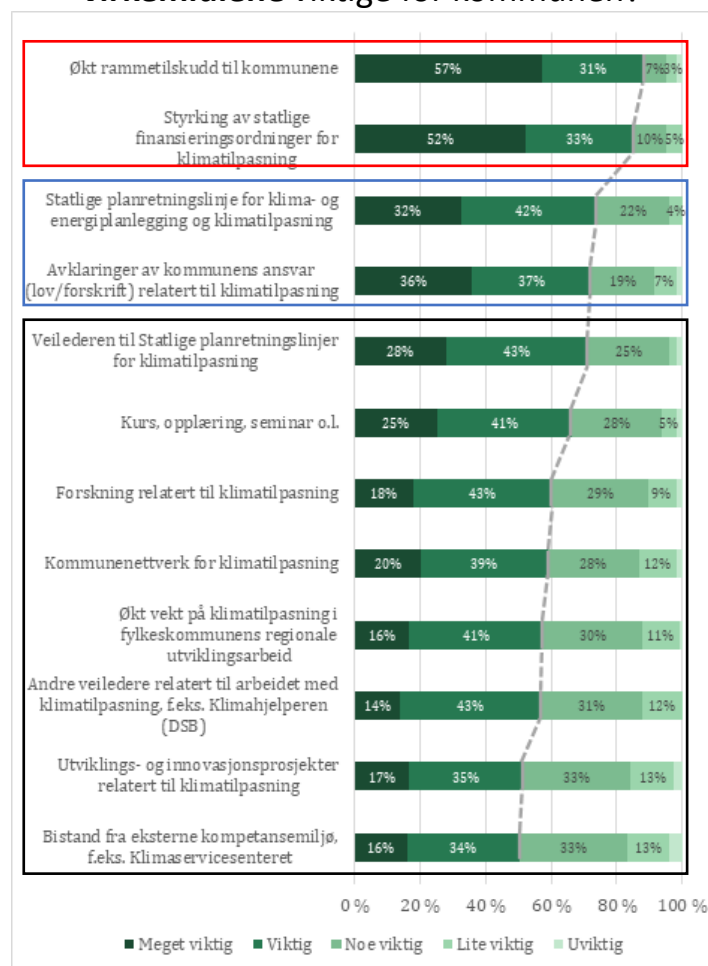
Kjelde: Norsk klimamonitor (<https://klimamonitor.no/publikasjoner/konsekvenser-knyttet-til-vann-topper-listen>)

Kor trykker skoen – og kva sko er best?

Hva er **barrierer** i kommunens arbeid med klimatilpasning?



I hvilken grad er disse regionale og statlige **virkemidlene** viktige for kommunen?

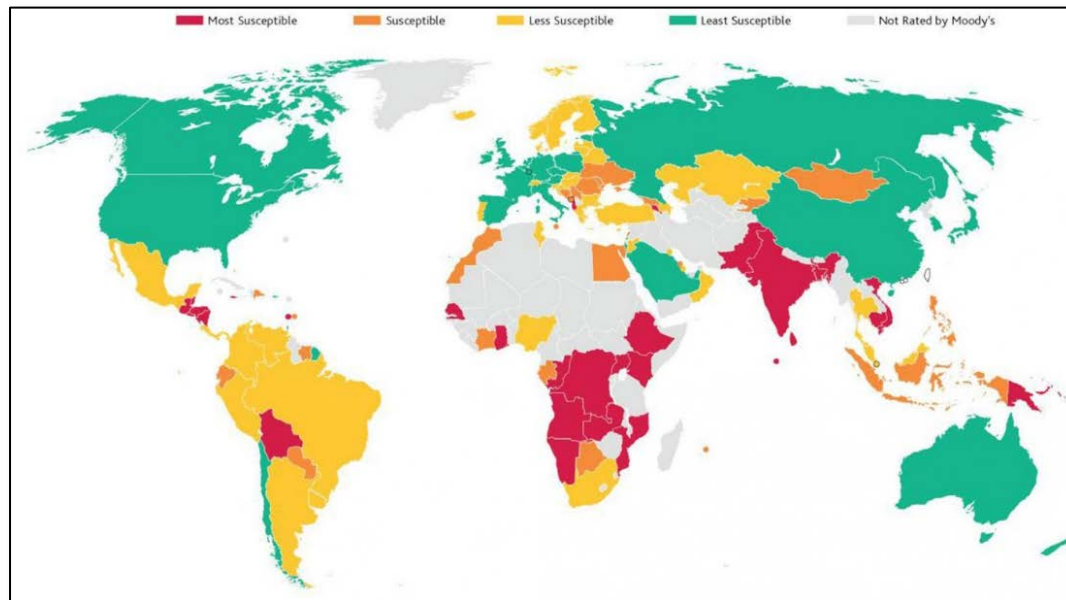


Kor går arbeidet med klimatilpassing?

- Tilpassing til morgondagens klimaendringar -> klimaendringar i dag
 - Klimaendringane skjer raskare enn modellane spår
- Tilpassing til lokale klimaendringar -> også til klimaendringar i andre land
 - Koronaerfaringar har vist korleis problem kan spreie seg gjennom den globale marknaden
- Tilpassing til klimaendringar -> tilpassing til klimarisiko
 - Tilpassing må skje ut frå sumeffekten av klima- og samfunnsendringar
- Tilpassing til klimaendringar aleine -> til komplekse utfordringar
 - Eit problem (klimaendringar) kjem sjeldan aleine (jf. straumkrise)
- Tilpassing utan konsekvensvurdering -> tilpassing med konsekvensvurdering
 - Tilpassing kan ikkje føre til auke utslepp av klimagassar eller tap av biologisk mangfald
- Teknisk klimatilpassing -> naturbasert klimatilpassing
 - Nye krav krev grunngeving for kvifor naturbaserte løysingar ikkje vert vald
- Tilpassing ut frå sannsynvurdering -> tilpassing til usikkerheit
 - Nedskalering av klimaendringar vil aldri bli 'sikker kunnskap' + stadig nye 'overraskingar' når det gjeld klimarisiko dukkar opp
- Klimatilpassing som justering av samfunnet -> omstilling av samfunnet
 - Når innsikta om at 2 gradersmålet ikkje vert nådd må diskusjonen om storskala endring av samfunnet ta til

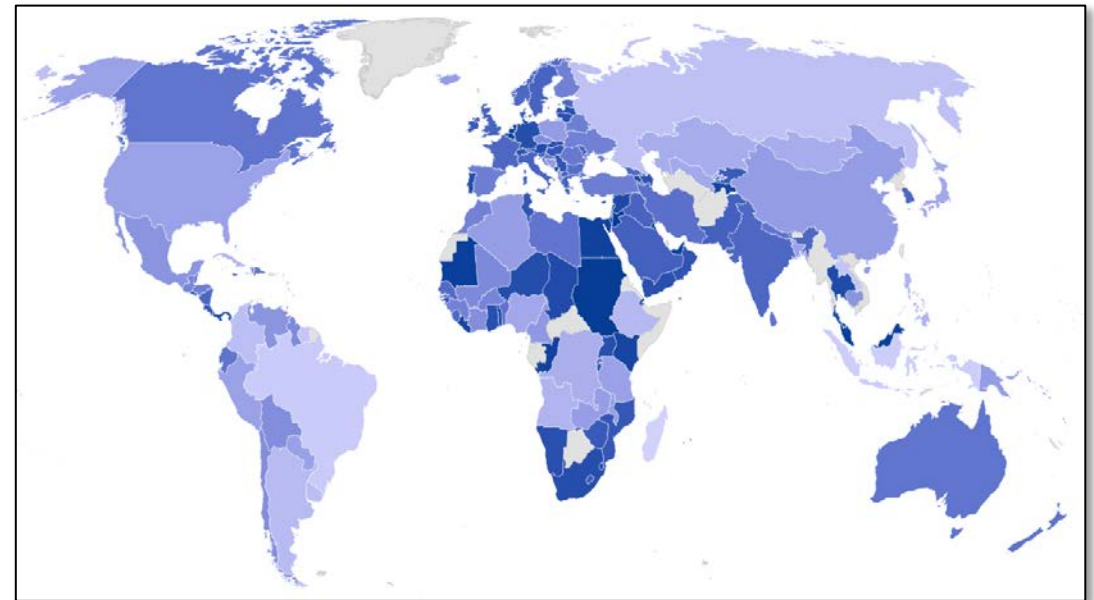
Lokal versus grenseoverskridande risiko

Lokal fysisk klimarisiko og tilpassingsevne:
Norge kjem «best» ut



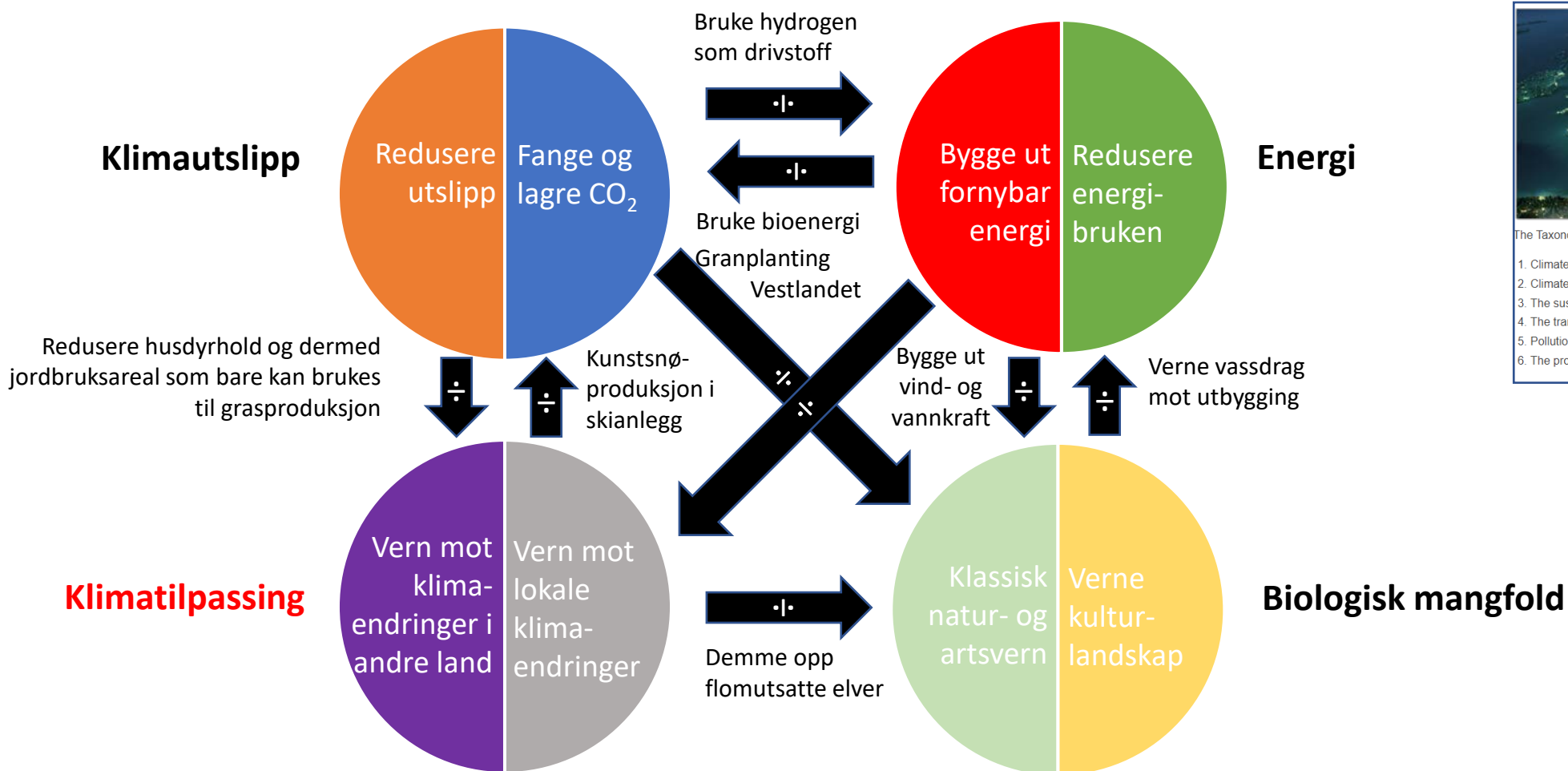
<http://www.independent.co.uk/environment/climate-change-poor-countries-world-hit-hardest-affected-india-ethiopia-kenya-moodys-a7403076.html>

Grenseoverskridende klimarisiko og tilpasningsevne:
Norge kommer «dårligst» ut

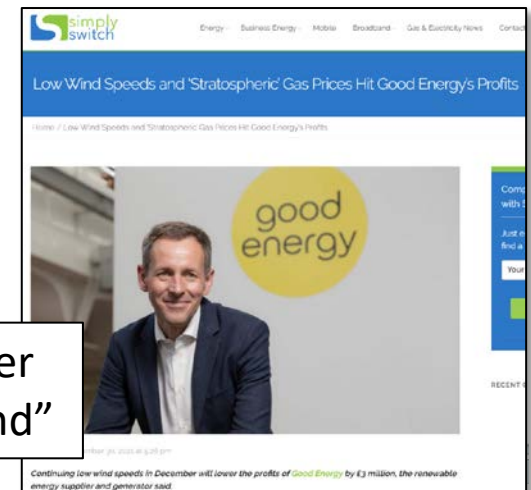
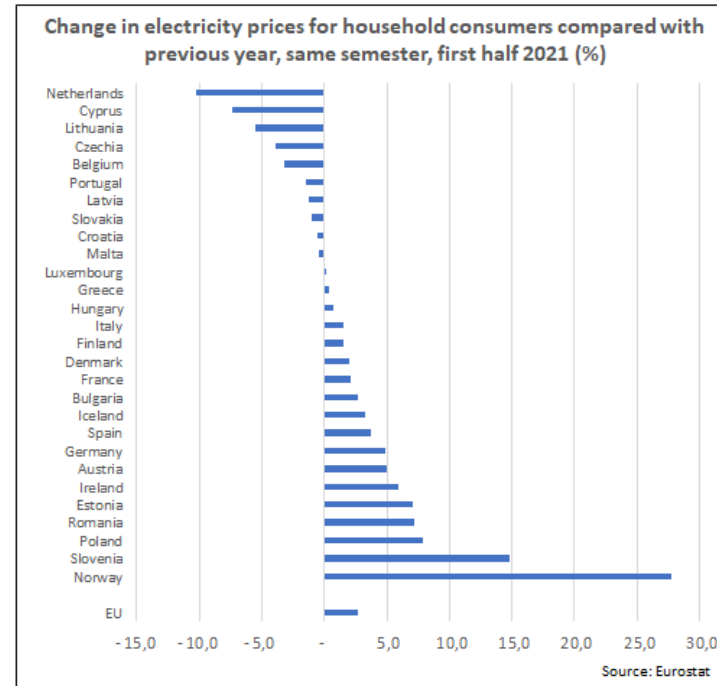
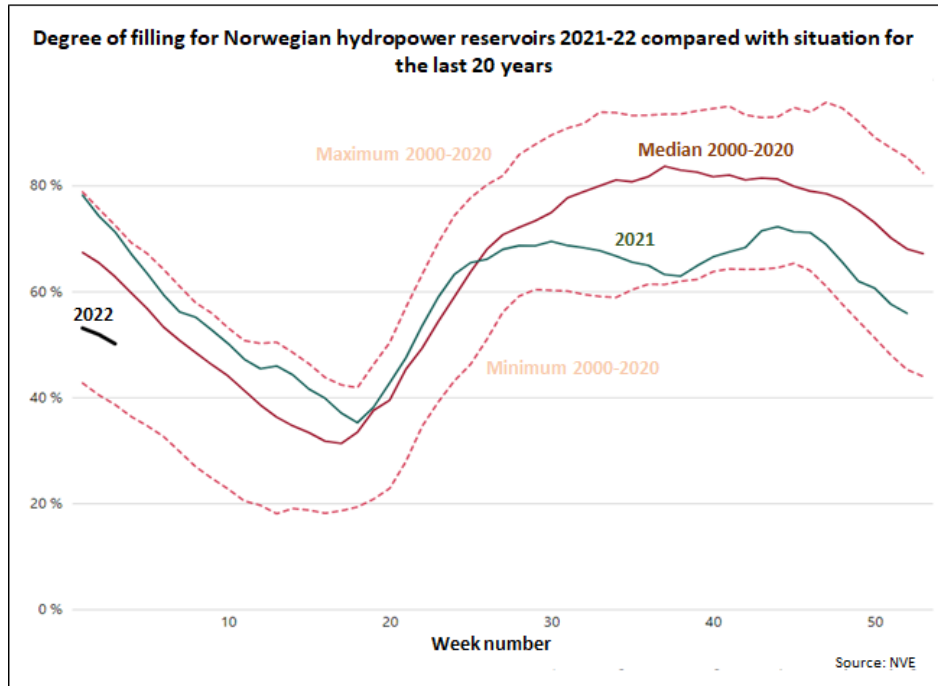


<https://www.sei-international.org/publications?pid=2972>

Konflikter mellom tilgrensande miljøområde



Kva med mindre regn i Norge, mindre vind i Europa, med klimapolitikken og anna i tillegg?

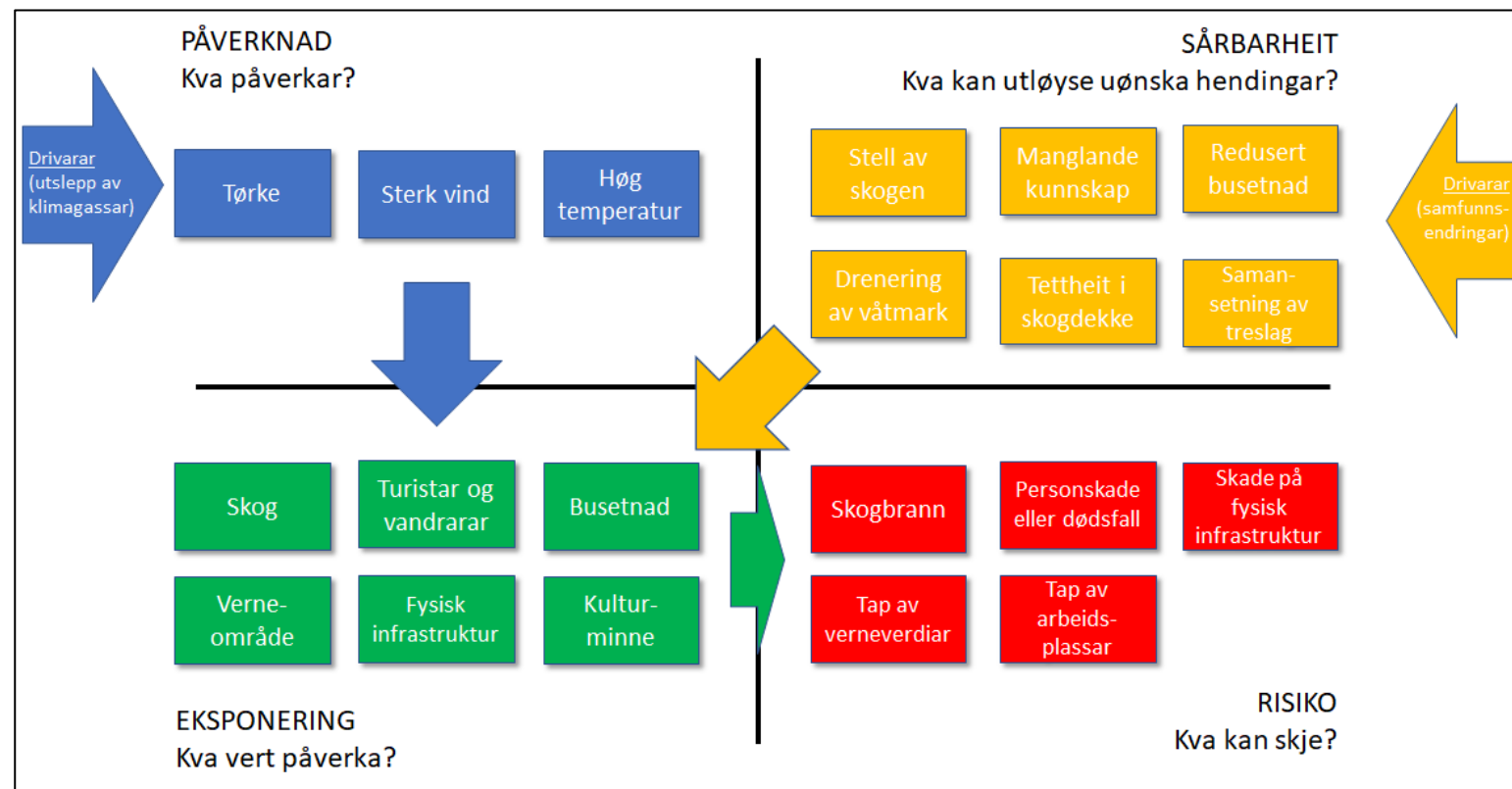


“April to September 2021 was the stillest summer in 60 years in much of the UK and parts of Ireland”

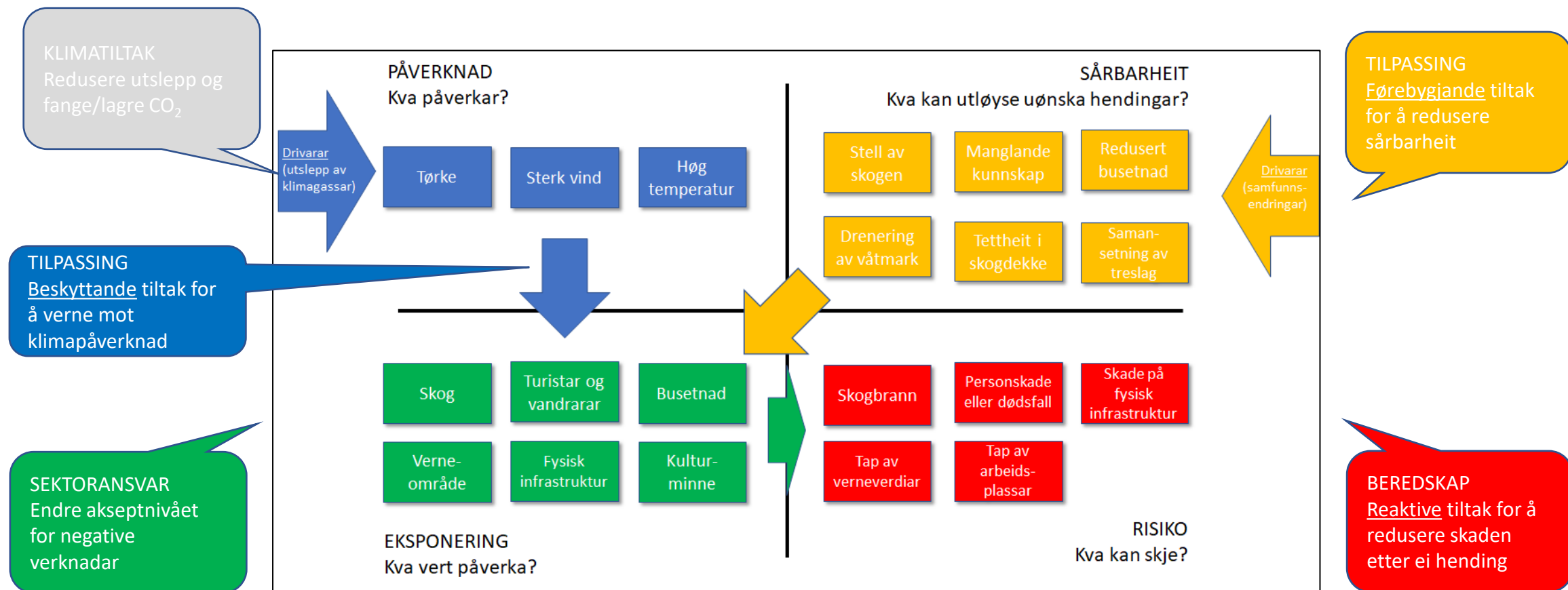
Eksempel: Analyse av grenseoverskridande klimarisiko for husdyrproduksjon i Klepp



Frå sårbarheits- til risiko-vurdering



De ulike modus av klimatiltak



Carlo Aall

@aallaboutclimate

Mob: 991 27 222

E-post: caa@vestforsk.no

www.vestforsk.no

www.klimatilpasningssenter.no

www.klimamonitor.no

